

بتراء

بتراء به معنای:

(الف) **نافله** ی دو رکعتی است که به صورت ناقص و یک رکعتی خوانده شود.
(ب) یا به فرستادن **صلوات** بر حضرت **محمد صلی الله علیه و آله** بدون ذکر **آل محمد** علیهم السلام گفته می شود
(ج) و یا به **حیوان** دم بریده می گویند.
از بتراء به دو مفهوم نخست به مناسبت در بلب **صلاة**، سخن رفته است و به مفهوم سوم، به مناسبت در بلب **حج**، سخن رفته است

فهرست مندرجات

- ۱ - وجه تسمیه
- ۲ - اطلاق بتراء در روایت نبوی
- ۳ - تعداد رکعت نماز نافله
- ۴ - صلوات بدون ذکر "و آل محمد"
- ۵ - قربانی حیوان دم بریده
- ۶ - پانویس
- ۷ - منبع

وجه تسمیه

بتراء در لغت به معنای دم بریده است
[۱] الصحاح (جوهری)، واژه‌ی «بتراء».
و از آنجا که نماز نافله‌ی یک رکعتی
[۲] جواهر الکلام، ج ۷، ص ۵۳.
[۳] النهاية (ابن اثیر)، واژه‌ی «بتراء».
و نیز صلوات بدون ذکر آل محمد علیهم السلام
[۴] جواهر الکلام، ج ۱۰، ص ۲۶۱-۲۶۲.
ناتمام و بی‌اثر می‌باشد، بر آن اطلاق بتراء گردیده است.

اطلاق بتراء در روایت نبوی

- (۱) در روایت **نبوی** صلی الله علیه و آله که از طریق **عامه** نقل شده واژه‌ی «بتراء» بر دو معنای اول، اطلاق گشته است.
[۵] جواهر الکلام، ج ۷، ص ۵۳.
[۶] نیل الاوطار، ج ۳، ص ۳۹.
[۷] شرح الأثر، ج ۱، ص ۳۸۳.
- (۲) در روایت **خاصه** بر معنای دوم، عنوان «**مبتور**» و مانند آن اطلاق شده است.
[۸] وسائل الشیعة، ج ۷، ص ۲۰۱-۲۰۷.

تعداد رکعت نماز نافله

تمامی نافله‌ها بنا بر مشهور، دو رکعتی هستند و یک رکعتی خواندن آن‌ها **صحیح** نیست مگر آنکه بر کمتر یا بیشتر بودن آن، دلیلی خاص وجود داشته باشد، مانند نماز **وتر** که یک **رکعت** است.

[۱۹] [جواهر الکلام، ج ۷، ص ۵۲-۵۴.](#)
[۱۰] [مستمسک العروة، ج ۵، ص ۱۴-۱۶.](#)

صلوات بدون ذکر "او آل محمد"

ذکر صلوات بر حضرت محمد صلی الله علیه و آله یعنی گفتن «اللهم صلّ علی محمد» بدون ذکر «و آل محمد»، [جایز](#) نیست. بنابراین در [تشهد](#) نماز، صلوات بر [پیامبر](#) صلی الله علیه و آله بدون ضمیمه کردن آل آن حضرت، [کفایت](#) نمی‌کند.

[۱۱] [مستمسک العروة، ج ۶، ص ۴۱۴.](#)

[۱۲] [مستند العروة \(الصلوة\)، ج ۴، ص ۲۷۳-۲۷۴.](#)

قربانی حیوان دم بریده

در اینکه حیوان دم بریده از [قربانی](#) حج، کفایت می‌کند یا نه، اختلاف است.

[۱۳] [تنکرة الفقهاء، ج ۸، ص ۲۶۴.](#)

[۱۴] [الرسائل العشر، ص ۲۲۰.](#)

[۱۵] [الحدائق الناضرة، ج ۱۷، ص ۹۹.](#)

پانویس

۱. [↑](#) [الصالح \(جوهری\)، واژه‌ی «بتر».](#)
۲. [↑](#) [جواهر الکلام، ج ۷، ص ۵۳.](#)
۳. [↑](#) [النهائية \(ابن اثیر\)، واژه‌ی «بتر».](#)
۴. [↑](#) [جواهر الکلام، ج ۱۰، ص ۲۶۱-۲۶۲.](#)
۵. [↑](#) [جواهر الکلام، ج ۷، ص ۵۳.](#)
۶. [↑](#) [نیل الاوطار، ج ۳، ص ۳۹.](#)
۷. [↑](#) [شرح الأزهار، ج ۱، ص ۳۸۳.](#)
۸. [↑](#) [وسائل الشيعة، ج ۷، ص ۲۰۱-۲۰۷.](#)
۹. [↑](#) [جواهر الکلام، ج ۷، ص ۵۲-۵۴.](#)
۱۰. [↑](#) [مستمسک العروة، ج ۵، ص ۱۴-۱۶.](#)
۱۱. [↑](#) [مستمسک العروة، ج ۶، ص ۴۱۴.](#)
۱۲. [↑](#) [مستند العروة \(الصلوة\)، ج ۴، ص ۲۷۳-۲۷۴.](#)
۱۳. [↑](#) [تنکرة الفقهاء، ج ۸، ص ۲۶۴.](#)
۱۴. [↑](#) [الرسائل العشر، ص ۲۲۰.](#)
۱۵. [↑](#) [الحدائق الناضرة، ج ۱۷، ص ۹۹.](#)

منبع

[فرهنگ فقه مطابق مذهب اهل بیت علیهم السلام، ج ۲، ص ۶۶.](#)

رده‌های این صفحه: [فقه](#) | [نماز](#) | [واژه شناسی](#)